NORAKSTS
Lieta Nr.A420502711
A05027-11/5

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 3.augustā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Juhņeviča,

piedaloties atbildētājas Beverīnas novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Beverīnas novada bāriņtiesas pārstāvei *D.S.*, trešajai personai *I.L.* un trešās personas *P.S.* sevišķajai aizbildnei *I.Z.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *S.S.* pieteikuma par Beverīnas novada bāriņtiesas 2011.gada 28.marta lēmuma Nr.1-6/10 „Par aprūpes tiesību atjaunošanu *I.L.* uz meitu *P.S.*" atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 20.aprīlī Beverīnas novada bāriņtiesa pieņēma lēmumu Nr.1-6/12 (turpmāk – Lēmums par aprūpes tiesību atņemšanu), ar kuru nolēma atņemt aprūpes tiesības *I.L.* pār bērnu *P.S.*

Ar 2011.gada 28.marta Beverīnas novada bāriņtiesas lēmumu Nr.1-6/10 (turpmāk – Lēmums par aprūpes tiesību atjaunošanu) tika nolemts atjaunot aprūpes tiesības *I.L.* pār bērnu *P.S.*

[2] 2011.gada 2.maijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *S.S.* (turpmāk – pieteicēja) pieteikums par Beverīnas novada bāriņtiesas (turpmāk – Bāriņtiesa) Lēmuma par aprūpes tiesību atjaunošanu atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

[2.1] Bāriņtiesa nepilnīgi ir noskaidrojusi un izvērtējusi lietas apstākļus, proti, vai ir zuduši iemesli, kuru dēļ vecākam (*I.L.*) tika atņemtas bērnu aprūpes tiesības.

[2.2] Bāriņtiesa ir ņēmusi vērā tikai un vienīgi *I.L.* viedokli un to, ka 2010.gada 19.jūlijā tika izbeigts uzsāktais kriminālprocess pret *I.L.* Minētais kriminālprocess tika izbeigts vienīgi tāpēc, ka netika iegūti pierādījumi pret *I.L.*, kā arī netika veikta tiesu medicīniskā, psiholoģiskā ekspertīze, kura būtu kā galvenais un svarīgākais pierādījums šajā lietā. Tas, ka tika izbeigts kriminālprocess nedod pietiekošu pamata atjaunot *I.L.* aprūpes tiesības pār meitu *P.S.*

[2.3] Jelgavas pilsētas bāriņtiesas psiholoģes *L.B.* atzinums dod pamatotas aizdomas par vardarbību pret bērnu. Apstāklis, ka kriminālprocesa ietvaros netika noskaidrots vainīgais, nedod pamatu psihologa izpētes fakta izzušanai. Psihologa atzinums norāda uz to, ka bērna tēvs nav pienācīgi rūpējies par bērnu, ko arī pats *I.L.* ir atzinis sniedzot kriminālprocesa ietvaros savus paskaidrojumus. Tāpat bērnam ir nodarītas veselības problēmas, ko ir konstatējis ārsts.

[2.4] No Bāriņtiesas Lēmuma redzams, ka lieta ir izskatīta tikai uzklausot *I.L.* viedokli, taču nav noskaidrots pieteicējas viedokli.

[2.5] *I.L.* neņem vērā bērna intereses, to ka bērnam nav vēlama saskarsme ar tēvu. Pieteicēja uzskata, ka *I.L.* aprūpes tiesības ir atjaunotas nepamatoti, jo viņš par bērnu nerūpējas, nemaksā uzturlīdzekļus bērnam, neinteresējas pār bērna attīstību un izglītību.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2011.gada 6.maija lēmumu ierosināta administratīvā lieta un lietā trešās personas statusā atbildētājas pusē pieaicināti *I.L.* un *P.S.*, kā arī Bāriņtiesai uzlikts par pienākumu *P.S.* iecelt sevišķo aizbildni, kas pārstāvēs viņas intereses administratīvās lietas ietvaros tiesā.

Sakarā ar Bāriņtiesas sniegto informāciju, ka *P.S.* sevišķā aizbildņa iecelšana ir Ikšķiles novada bāriņtiesas kompetencē un Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2011.gada 14.jūnija lēmumu, ar Ikšķiles novada bāriņtiesas 2011.gada 27.jūnija lēmumu par *P.S.* sevišķo aizbildni iecelta Ikšķiles novada bāriņtiesas locekle *I.Z.*

[4] Tiesai iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos Bāriņtiesa norāda, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms, norādot turpmāk minētos argumentus.

[4.1] Beverīnas novada bāriņtiesa ar Lēmumu par aprūpes tiesību atņemšanu atņēma aprūpes tiesības *I.L.* pār meitu *P.Š.*, jo tika saņemta informācija, ka Valmieras rajona prokuratūrā ir ierosināts kriminālprocess pret *I.L.* sakarā ar iespējamo emocionālo un seksuālo vardarbību pret mazgadīgo *P.S.*

[4.2] Bāriņtiesu likuma 22.panta ceturtās daļas 1.punkts nosaka, ka sagatavojot lietu par bērna aprūpes tiesību atjaunošanu vai par prasības sniegšanu tiesā aizgādības tiesību atņemšanai vecākam, bāriņtiesa noskaidro, vai ir zuduši iemesli, kuru dēļ tika atņemtas aprūpes tiesības. 2011.gada 9.februārī Valmieras tiesas apgabala prokuratūra sniedza informāciju, ka kriminālprocess Nr.32130000110 ir izbeigts 2010.gada 19.jūlijā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 377.panta 1.punktu, jo netika konstatēts, ka attiecībā pret mazgadīgo *P.Š.* būtu noticis noziedzīgs darījums. Tā ka iemesli bija zuduši, tad Bāriņtiesa nolēma atjaunot aprūpes tiesības.

[4.3] Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 55.panta 2.punktu, kas paredz, ka administratīvo lietu iestādē var ierosināt uz iestādes iniciatīvas pamata. *I.L.* nebija griezies bāriņtiesā ar lūgumu atjaunot aprūpes tiesības, tādēļ Bāriņtiesa lietu izskatīja pēc savas iniciatīvas pamata.

Pēc lietu piekritības *S.S.* viedokli par bērna aprūpi sniedza Ikšķiles novada bāriņtiesa. Ikšķiles novada bāriņtiesa informēja, ka *S.S.* tika piedāvāta tēva vēlme tikties ar meitu psihologa klātbūtnē, kuru *S.S.* bija noraidījusi. Tā kā *S.S.* nav vērsusies bāriņtiesā ar lūgumu piedalīties sēdē, nav iesniegusi psihologa atzinumu par bērna emocionālo un psiholoģisko stāvokli, vai arī citu informāciju, kas būtu par iemeslu aprūpes neatjaunošanai, nav veicinājusi bērna un tēva saskarsmi, Bāriņtiesa uzskatīja, ka nav nepieciešams sēdē uzklausīt *S.S.* viedokli.

[5] Trešā persona *I.L.* rakstveida paskaidrojumus tiesā līdz lietas izskatīšanai tiesā nav iesniedzis.

P.S. sevišķā aizbildne *I.Z.* rakstveida paskaidrojumus tiesā līdz lietas izskatīšanai nav iesniegusi.

[6] Pieteicēja uz tiesas sēdi neieradās. Tiesa pieteicējas neierašanos uz tiesas sēdi atzina par neattaisnotu. Tiesa nolēma izskatīt lietu bez pieteicējas klātbūtnes.

[7] Tiesas sēdē Bāriņtiesas pārstāve pieteikumu neatzina uz Lēmumā par aprūpes tiesību atjaunošanu un paskaidrojumos tiesai norādīto argumentu pamata. Papildus Bāriņtiesas pārstāve paskaidroja, ka iemesls, kāpēc tēvs nesatiekas ar bērnu ir tas, ka vecmāmiņa un bērna māte liedz to darīt. Reāli bērns dzīvo pie vecmāmiņas. Bērna aprūpi arī veic vecmāmiņa. Māte savu bērnu neaudzina. Bērnam ir dzīvesvietas neskaidrība, kas ietekmē viņa drošības izjūtas un racionālo stabilitāti. Psihologs arī norāda, ka bērna mātei ir grūtības veikt savas nepilngadīgās meitas audzināšanu un aprūpēt ilgtermiņā un regulāri. Aktīvi šajā procesa iesaistās vecmāmiņa, bet tēvs ir pastumts malā un tikai tāpēc, ka Bāriņtiesa ir pieņēmusi šo lēmumu. Bāriņtiesa strādā bērna interesēs, aizstāv bērna intereses. Bērna māte aktīva palika tikai tad, kad tēvs iesniedza prasības pieteikumu par saskarsmes tiesību noteikšanu. Veselu gadu mātei bija laiks, lai aizstāvētu savu viedokli, bet nekas netika darīts. Tā kā tika izbeigts kriminālprocess un bāriņtiesai netika iesniegti nekādi citi papildus dokumenti, kas pierādītu to, ka tēvs tomēr ir vainīgs, Bāriņtiesai nebija pamata neatjaunot tēvam aprūpes tiesības. Bāriņtiesas rīcībā nav nekādi citi dokumenti, kas apstiprinātu psihologa atzinumā norādītos par emocionālo un seksuālo vardarbību tēvam pret bērnu. Pieteicēja arī tādus pierādījumus nav sniegusi. Riska novērtējums netika veikts. Bāriņtiesa pieprasīja informāciju Ikšķiles novada bāriņtiesai, vai nav kādi jauni pamati, kas liegtu atjaunot aprūpes tiesības tēvam.

[8] Tiesas sēdē trešā persona *I.L.* paskaidroja, ka Bāriņtiesa atjaunojusi aprūpes tiesības pamatojoties uz to, ka ir izbeigts kriminālprocess un, ka šis Jelgavas sociālo lietu pārvaldes psihologa atzinums tika izskatīts kriminālprocesa ietvaros. Valmieras policija atzina, ka netika konstatēts noziedzīgs nodarījums pret *P.S.* Faktiski visa šī lieta tiek balstīta uz psihologa atzinumu. Pastāv iespēja, ka psihologa atzinums ir subjektīvs. Bērna māte kopā ar viņu un bērnu nevēlas psihologa klātbūtnē tikties un noskaidrot apstākļus, kas varētu būt bez šī psihologa atzinuma būtiski, kas dotu pamatojumu tam, lai nevarētu piešķirt aprūpes tiesības. Jebkādu iniciatīvu tikties ar psihologu bērna māte ir noraidījusi. *I.L.* noliedz faktu, ka ir liecinājis, ka nerūpējas par bērnu. Uzturlīdzekļus maksā gan tagad, gan pirms tam. Ja ir nepieciešams var iesniegt informāciju par to kad, kādā apmērā ir veicis maksājumus. *I.L.* kriminālprocesā izteicis lūgumu par ekspertīzes noteikšanu. Bet tā kā viņš kriminālprocesā bija liecinieka statusā, viņam nebija iespēja iepazīties ar lietas materiāliem un sekot visam tam līdzi, vai notiek šāda psihologa analīze atkārtota, tāpēc pilnībā paļāvies uz policijas darbu. Tādu pašu lūgumu izteicis Beverīnas Bāriņtiesai, tad, kad tika atņemtas aprūpes tiesības. Norādījis, ka jebkurā brīdī ir gatavs tam, ka bērnam tiek veikta kvalificēta psihologa ekspertīze un tiek noteikts emocionālais stāvoklis.

[9] Tiesas sēdē trešās personas *P.S.* sevišķā aizbildne *I.Z.* paskaidroja, ka saņemot Jelgavas psihologa atzinumu, bāriņtiesa to virzīja sociālajam dienestam un sociālais dienests organizēja rehabilitāciju no vardarbības cietušiem bērniem. Māte toreiz izvēlējas nevis krīzes centra pakalpojumus, bet konsultāciju pie psihologa, kas arī tika veiktas. Ikšķiles novada bāriņtiesas rīcībā arī bija psihologa atzinums, kurš nebija gluži tāds, kāds ir Jelgavas psihologa atzinums, tādēļ Ikšķiles novada bāriņtiesa uzskata, ka bērna interesēs ir zināt savu identitāti un tikties ar abiem vecākiem. Tas ir 2010.gada 28.aprīļa atzinums, ko psihologs sniedza pēc rehabilitācijas programmas izpildīšanas, jo vienmēr, kad saņem informāciju, ka ir bijusi vardarbība pret bērnu, tiek organizēta sociālā rehabilitācija. *L.S.* veica psiholoģisko konsultēšanu. Sevišķā aizbildne paskaidroja, ka ir tikusies ar bērna māti un ir bijusi dzīves apstākļu pārbaudēs un redzējusi bērnu. Atsevišķi ar bērnu nav runājusi, jo ir labāk, ka psihologs tiekas ar bērnu. Dzīves apstākļi bērnam ir labi, bet bērna interesēs būtu tikties ar abiem vecākiem. Bērns ar tēvu nav ticies apmēram divus gadus. Tas nozīmē, ka bērns visticamāk neatceras, kas ir tētis. Kad šī lieta tika uzsākta, bērnam bija trīs gadi. Līdz ar to būtu ieteicama pirmā saskarsme psihologa klātbūtnē neitrālā teritorijā. Ikšķiles bāriņtiesas rīcībā nebija citas informācijas, kas liecinātu, ka būtu kāds cits pamats, lai neatjaunotu tēvam aprūpes tiesības. Bāriņtiesa un sociālais dienests ir paturējusi redzeslokā visu ģimeni.

Motīvu daļa

[10] Tiesa, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[11] Izvērtējot lietas materiālus, tiesa konstatē, ka lietā pastāv strīds par to, vai Bāriņtiesa pamatoti ar Lēmumu atjaunoja aprūpes tiesības *I.L.* pār bērnu *P.S. (lietas 6.-7. lapa).*

[12] Tiesa konstatē, ka lietā ir strīds par to, vai bāriņtiesa pamatoti bērna tēvam *I.L.* atjaunojusi meitas *P.S.* aprūpes tiesības, jo ir zuduši iemesli, kuru dēļ tika atņemtas aprūpes tiesības.

[13] Saskaņā ar Civillikuma 203.panta pirmo daļu bērna aprūpes tiesības vecākam tiek atņemtas, ja bāriņtiesa atzīst, ka:

1) ir faktiski šķēršļi, kas liedz vecākam iespēju aprūpēt bērnu;

2) bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos vecāka vainas dēļ (vecāku apzinātas rīcības vai nolaidības dēļ);

3) vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības vai nenodrošina bērna aprūpi un uzraudzību;

4) vecāks ir devis piekrišanu bērna adopcijai;

5) konstatēta vecāka vardarbība pret bērnu vai ir pamatotas aizdomas par vecāka vardarbību pret bērnu.

Minētā panta trešā daļa noteic, ka atņemtās aprūpes tiesības vecākam atjauno, kad bāriņtiesa atzīst, ka vairs nepastāv šī panta pirmajā daļā minētie apstākļi. Ja gada laikā no aprūpes tiesību atņemšanas nav iespējams tās atjaunot, bāriņtiesa lemj par nepieciešamību atņemt vecākam aizgādības tiesības, izņemot gadījumus, kad aprūpes tiesības nevar atjaunot no vecāka neatkarīgu apstākļu dēļ.

Bāriņtiesu likuma 22.panta pirmajā daļā noteikti tādi paši pamati lemšanai par bērna aprūpes tiesību atņemšanu vecākam kā Civillikumā. Savukārt Bāriņtiesu likuma 22.panta otrajā dāļā noteikts, ka bāriņtiesa lemj par bērna aprūpes tiesību atjaunošanu, ja bērna aprūpes tiesību atņemšanas iemesli ir zuduši.

Bāriņtiesu likuma 22.panta ceturtajā daļā norādīta bāriņtiesas rīcība, sagatavojot lietu par bērna aprūpes tiesību atjaunošanu.

No minētajām tiesību normām izriet, ka bāriņtiesai ir pienākums izlemt, vai gada laikā pēc aprūpes tiesību atņemšanas, nav iespējams tās atjaunot. Lai atjaunotu aprūpes tiesības, bāriņtiesai ir jākonstatē, ka ir zuduši bērna aprūpes tiesību atņemšanas iemesli, kā arī jākonstatē, ka nav citi likumā noteiktie iemesli, kas ir par pamatu aprūpes tiesību atņemšanai.

[14] No Lēmuma par aprūpes tiesību atņemšanu, tiesa konstatē, ka aprūpes tiesības *I.L.* tika atņemtas, jo sakarā ar 2009.gada 16.novembrī Jelgavas Sociālo lietu pārvaldes psiholoģes *L.B.* atzinumā *(lietas 43.lapa)* norādīto par *I.L.* iespējamo vardarbību pret meitu *P.S.* pieteicēja bija vērsusies policijā. Tā rezultātā Valmieras rajona prokuratūra ir atzinusi, ka pastāv reāla iespēja, ka noticis noziedzīgs nodarījums, bet to iespējams izvērtēt tikai ar kriminālprocesa līdzekļiem un metodēm, tā dēļ ir uzsākts kriminālprocess par iespējamu emocionālu un seksuālu vardarbību per *P.S.* Lēmums par aprūpes tiesību atņemšanu pamatots Bāriņtiesu likuma 22.panta pirmās daļas 5.punktu *(lietas 16.lapa).*

Tādējādi, lai secinātu, ka ir zuduši bērna aprūpes tiesību atņemšanas iemesli, jākonstatē, ka nepastāv pamatotas aizdomas par bērna tēva *I.L.* vardarbību pret meitu.

Vidzemes tiesas apgabala prokuratūras 2011.gada 10.februāra vēstulē ir norādīts, ka kriminālprocess ir izbeigts, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 377.panta pirmo daļu, jo netika konstatēts, ka attiecībā pret mazgadīgo *P.S.* būtu noticis noziedzīgs nodarījums *(lietas 17.lapa).*

Tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar Krimināllikuma 174.pantu par jebkādu cietsirdību un vardarbību pret mazgadīgo, ja ar to mazgadīgajam nodarītas fiziskas vai psihiskas ciešanas un ja tās nodarījušas personas, no kurām cietušais ir materiāli vai citādi atkarīgs, ir paredzēta kriminālatbildība. Tāpat tiesa ņem vērā, ka šāda nodarījuma darbības nav iespējams izdarīt apstākļos, kas izslēdz kriminālatbildību saskaņā ar Krimināllikuma 28.pantu. Ievērojot minēto un Krimināllikuma 6.pantu, tiesa konstatē, ka no Vidzemes tiesas apgabala prokuratūras vēstulē norādītā, ka netika konstatēts, ka attiecībā per mazgadīgo *P.S.* būtu noticis noziedzīgs nodarījums, izriet, ka policija ar kriminālprocesa līdzekļiem un metodēm ir izvērtējusi konkrēto gadījumu un nav konstatējusi, ka pret *P.S.* no tēva puses būtu notikusi cietsirdība vai vardarbība, kas nodarījusi tai fiziskas vai psihiskas ciešanas. Tāpat no prokuratūras vēstulē norādītā, ka netika konstatēs, ka attiecībā pret mazgadīgo *P.S.* būtu noticis noziedzīgs nodarījums, izriet, ka netika konstatēs, ka kāda cita persona, nevis *I.L.*, būtu tādu veikusi.

Tiesa atzīst, ka Bāriņtiesai nav pamats apšaubīt kriminālprocesā veikto darbību pietiekamību un tiesiskumu, kā arī to, ka kriminālprocesā tika izvērtēts Jelgavas Sociālo lietu pārvaldes psiholoģes *L.B.* atzinumā norādītais, kā arī visi citi lietā būtiskie apstākļi, t.sk, ārstu atzinumi par bērna veselības stāvokli. Turklāt tiesa ņem vērā, ka ar kriminālprocesuāliem līdzekļiem un metodēm policijai ir lielākas iespējas objektīvi noskaidrot faktiskos lietas apstākļus, nekā Bāriņtiesai, īstenojot Bāriņtiesu likumā noteiktās tiesības.

Tādējādi tiesa secina, ka krimināllietas izbeigšana pamatoti liecina, ka aizdomas par *I.L.* vardarbību pret meitu *P.S.*, kas bija par pamatu Lēmumam par aprūpes tiesību atņemšanu, nav apstiprinājušās.

Atbilstoši Ikšķiles novada bāriņtiesas 2011.gada 21.februāra vēstulē *(lietas 15.lapa)* norādītajam un Bāriņtiesas pārstāves, *P.S.* sevišķās aizbildnes un *I.L.* tiesas sēdē sniegtajiem

paskaidrojumiem *I.L.* kopš 2009.gada beigām nav ticies un kontaktējis ar meitu *P.S.* Tādējādi nav iespējams, ka *I.L.* laikā, kamēr viņam bija atņemtas meitas aprūpes tiesības, varēja īstenot vardarbību pret bērnu.

Ievērojot iepriekš minēto, ka *I.L.* vardarbība pret meitu *P.S.* nav konstatēta un nav citu faktu, kas objektīvu par tādu liecinātu, tiesa atzīst, ka Bāriņtiesa pamatoti ir konstatējusi, ka ir zuduši apstākļi, kas bija par iemeslu aprūpes tiesību atņemšanai.

[15] Tiesa kā nepamatotu noraida pieteicējas pieteikumā norādīto argumentu, ka *I.L.* aprūpes tiesības ir atjaunotas nepamatoti, jo viņš par bērnu nerūpējas un nepilda ar likumu uzliktos vecāka pienākumus, proti, nemaksā uzturlīdzekļus, neinteresējas par viņa attīstību un izglītību u.c.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu aprūpe ir bērna uzturēšana, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana un viņa izglītošana un audzināšana. Proti, liedzot vecākam bērna aprūpes tiesības, vecākam tiek liegtas iepriekš minētās darbības bērna uzturēšanā. Ņemot vērā, ka *I.L.* bija atņemtas meitas aprūpes tiesības, *I.L.* pamatoti nevarēja pilnvērtīgi rūpēties par bērnu. Turklāt kā liecina Ikšķiles novada bāriņtiesas 2011.gada 21.februāra vēstulē norādītais un Bāriņtiesas pārstāves tiesas sēdē paskaidrotais, *I.L.* ir izteicis vēlēšanos tikties ar bērnu, bet tieši pieteicējas rīcības rezultātā *I.L.* nav bijusi iespēja tikties ar bērnu. Minētais un tas, ka *I.L.* ar Bāriņtiesas palīdzību ir risinājis arī jautājumu par saskarsmes tiesībām, liecina, ka *I.L.* ir interesējies par bērnu.

[16] Attiecībā uz pieteicējas apsvērumu, ka Bāriņtiesa izskatīja lietu par aprūpes tiesību atjaunošanu *I.L.*, neuzaicinot pieteicēju uz Bāriņtiesas sēdi, nenosūtot viņai dokumentus un neuzklausot viņas viedokli, tiesa norāda sekojošo.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 61. un 62.pantu iestādei ir pienākums administratīvajā procesā uzklausīt administratīvā procesa dalībniekus. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 28.panta pirmo daļu par trešo personu administratīvajā procesā var būt privātpersona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses attiecīgais administratīvais akts var ierobežot. Bāriņtiesas lēmums konkrētajā lietā tieši neskar pieteicēju, jo Lēmums par aprūpes tiesību atjaunošanu ir pieņemts tikai attiecībā uz *I.L.* aprūpes tiesībām pār meitu. Apstāklis, ka lieta ir netieši saistīta ar personu (konkrētajā gadījumā – Lēmums par aprūpes tiesību atjaunošanu skar pieteicējas bērnu *P.S.*) nav pamats viņas atzīšanai par trešo personu. Secīgi Bāriņtiesai, lemjot par aprūpes tiesību atjaunošanu *I.L.*, nebija pamats pieteicēju atzīt par trešo personu un Bāriņtiesai nebija pienākums aicināt pieteicēju uz Bāriņtiesas sēdi, nosūtīt pieteicējai materiālus un uzklausīt pieteicējas viedokli.

[17] Bāriņtiesa nav konstatējusi un tiesa no lietas materiāliem nekonstatē citus apstākļus, kas būtu par pamatu aprūpes tiesību neatjaunošanai saskaņā ar Civillikuma 203.panta pirmo daļu un Bāriņtiesu likuma 22.panta pirmo daļu. Arī pieteicēja pieteikumā nav tādus norādījusi.

Tiesa ņem vērā, ka aizdomas par *I.L.* vardarbību pret meitu *P.S.* neapstiprinājās, ka *I.L.* ilgstoši nav ticies un kontaktējis ar meitu *P.S.* (vairāk kā gadu) un ka *I.L.* ir ilgstoši sadarbojies ar Bāriņtiesu un izteicis vēlēšanos tikties ar meitu, piedaloties psihologam. No minētā tiesa secina, ka Bāriņtiesas rīcībā bija informācija par iespējām bērnam atgriezties tēva aprūpē un nebija nepieciešams īpašs sociālā dienesta atzinums par to. Tāpat tiesa atzīst, ka tieša bērna viedokļa uzklausīšana par iespējām bērnam atgriezties tēva aprūpē nav un nebija nepieciešama sakarā ar to, ka bērns salīdzinoši mazā vecumā un uz pietiekami ilgu laiku bija šķirts no tēva, lai varētu atcerēties tēvu un patstāvīgi spriest par turpmākām attiecībām ar tēvu.

[19] Saskaņā ar ANO Bērnu tiesību konvencijas 3.pantu visās darbībās, kas saistītas ar bērniem, neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts vai privātas sociālās nodrošināšanas institūcijas, tiesas (.), primārajam apsvērumam ir jābūt bērna vislabākajām interesēm. Bērnu aprūpes tiesību atņemšanas un atjaunošanas lietās bērna vislabāko interešu nodrošināšana ir īpaši aktuāla.

ANO Bērnu tiesību konvencijas pamatā, gan arī no Civillikuma izriet, ka bērna vislabākās intereses ir būt kopā ar saviem vecākiem. Saskaņā ar Civillikuma 181.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uzturēt personiskas attiecības un tiešus kontaktus ar jebkuru no

vecākiem. Civillikuma 181.panta otrajā daļa noteikts, ka katram vecākam ir pienākums un tiesības uzturēt personiskas attiecības un tiešus kontaktus ar bērnu. Šis noteikums piemērojams arī tad, ja bērns šķirts no viena vai no abiem vecākiem. Savukārt Bērnu tiesību aizsardzības likuma 26.panta pirmā daļa noteic, ka ģimene ir dabiska bērna attīstības un augšanas vide, un katram bērnam ir neatņemamas tiesības uzaugt ģimenē. Valsts un pašvaldība atbalsta ģimeni, it īpaši daudzbērnu ģimeni, un sniedz tai palīdzību.

No minētajām tiesību normām secināms, ka aprūpes tiesības atņemamas vecākiem tikai īpašos, ļoti nopietnos gadījumos. Tas ir galējais līdzeklis, ja nav iespējams novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus, viņam paliekot vecāku aprūpē, jo katram bērnam ir tiesības, lai viņam būtu vecāki, un tikai īpašos gadījumos un pastāvot objektīvam iemeslam vecākiem ir atņemamas aprūpes tiesības.

Ņemot vērā spriedumā konstatētos apstākļus, tiesa atzīst, ka nav konstatējams, ka pastāvētu tādi apstākļi, kas ir par pamatu aprūpes tiesību neatjaunošanai saskaņā ar Civillikuma 203.panta pirmo un trešo daļu un Bāriņtiesu likuma 22.panta pirmo un otro daļu. Ievērojot minēto, Bāriņtiesa tiesiski un pamatoti ir atjaunojusi *I.L.* aprūpes tiesības pār meitu *P.S.*

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. - 251. pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt *S.S.* pieteikumu par Beverīnas novada bāriņtiesas 2011.gada 28.marta lēmuma Nr.1-6/10 „Par aprūpes tiesību atjaunošanu *I.L.* uz meitu *P.S.*" atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* I.Juhņeviča

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese_____I.Juhņeviča
Rīgā, 2011.gada 3.augustā.